

Motion till riksdagen 2013/14:T347

av **Tina Ehn m.fl. (MP)**

Cykelmöjligheter på landsbygdens vägar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Trafikverket ett tydligare uppdrag i regleringsbrevet i fråga om cykelmöjligheter inom det statliga vägnätet.

Motivering

Att cykla på en väg anpassad för bilar, och att cykla på vägar utanför städer och i Sveriges landsbygd, är i dag ingen självklarhet, något man nog kan påstå att det varit i ett mer historiskt perspektiv. ”Förr i tiden” var det mer en självklarhet att använda cykel på landsbygden för att förflytta sig kortare sträckor och för att ta sig till affären, posten eller för att besöka vänner och bekanta. Trafiken och bilismen är i dag något helt annorlunda än den förut var. I dag behöver vi förflytta oss längre sträckor för att nå den service vi många gånger behöver, i alla fall är det en utveckling som sker på många mindre orter och i landsbygdskommuner. Genom en samhällsplanering där bilen är norm är vi med och skapar ett bilberoende som ger oss allt mindre möjligheter att cykla för att uträtta de ärenden vi tidigare så enkelt kunde göra. Många gånger är utbyggnaden av externa köpcentra en stor bidragande orsak till att närhandeln försvinner, vilket i sin tur leder till ett ökat bilberoende. När den mesta servicen och handeln flyttar blir det ett problem för dem som inte vill/kan köra bil eller har tillgång till bil. Finns det en väl utbyggd kollektivtrafik kan den ersätta en del av bilberoendet, men vi vet att verkligheten inte ser ut så på alla platser. Det borde vara en självklar princip att vid all samhällsplanering, planera för att så få som möjligt ska behöva bil för att nå en grundläggande service. Skälen till det är flera: fler kan cykla i stället för att åka bil, vilket ger möjligheter till bättre folkhälsa, en större möjlighet att minska klimatpåverkan via transporter, ett mindre beroende av platsutrymmet

Fel! Okänt namn på

på väg och parkeringsyta. Mindre orter och lokalsamhällen ges bättre förutsättningar att behålla närhandel för människor som bor i närområdet.

Vägrenar, plats för cykel

Det finns ofta ingen eller väldigt lite plats för någonting annat än bilen utmed våra landsvägar. Att grundlägga goda vanor och lära barn och unga att cykla till kamrater, till skolan eller till en fritidsaktivitet, låter sig nästan inte göras när man bor utmed hårt trafikerade vägar. Det är inte ens självklart att man som vuxen upplever det som ett alternativ att cykla vissa sträckor och tider, på grund av hård trafik. Att trafiken ökar och att den på sina håll omöjliggör för den som vill cykla, verkar vara ett tilltagande problem. Många kommuner är beroende av turism och där turismen har en stor utvecklingspotential, där bör också finnas fler möjliga vägar att cykla utmed.

Det är dags att göra allt vi kan för att låta fler få möjlighet att cykla utmed vägar där bilismen i dag tar större delen av vägutrymmet.

I regleringsbrev för Trafikverket 2012 finns texter om mål att uppnå. Ett av dessa mål omfattar generationsmålet för miljöarbetet och miljö kvalitetsmålen, enligt följande:

Regeringen har i propositionen Mål för framtidens resor och transporter (prop. 2008/09:93) lagt fast preciseringar för hänsynsmålet miljö och hälsa inom transportpolitiken. Transportsektorn ska bidra till att generationsmålet för miljöarbetet och miljö kvalitetsmålen nås samt till minskad ohälsa. Prioritet ska ges till de miljö kvalitetsmål där transportsystemet har betydelse för möjligheterna att nå målen. Trafikverket ska i en särskild rapport i samband med sin årsredovisning för 2012 redovisa vilka åtgärder verket vidtagit och/eller kommer att vidta i syfte att bidra till att målen nås.

En åtgärd som skulle kunna bidra till att driva på utvecklingen, skulle kunna vara ett tydligare krav för att utöka cykelmöjligheter på det statliga vägnätet. Trafikverket bör få ett uppdrag i kommande regleringsbrev som tydliggör detta.

Trafikverket måste ta ett aktivt ansvar för att planera och tydligt föreslå och genomföra cykelmöjligheter på befintliga vägnät, samt öka framkomlighet för cyklister. Detta ska även gälla såväl vid omfattande restaureringar av vägsträckor som vid större vägarbeten, samt vid planering för nya vägar.

Riksrevisionen om styrningen som har minskat

Det är på sin plats att i det här sammanhanget påpeka vad som framkommer i regeringens skrivelse 2012/13:3 Riksrevisionens rapport om infrastrukturplanering – på väg mot klimatmålen?

I den står bland annat:

I regleringsbrevet för Vägverket angavs tidigare att andelen gående, cyklister och bussresenärer av det totala kortväga resandet skulle öka.

Fel! Okänt namn på

Motsvarande formuleringar i regleringsbrev och instruktion för den nya myndigheten Trafikverket är mindre preciserade. Trafikverket ska verka för kollektivtrafikens utveckling och förbättra förutsättningarna att välja kollektivtrafik, gång, och cykel.

Formuleringarna till myndigheten har enligt Riksrevisionen blivit mindre preciserade, och de specifika målen för kollektivtrafik tagits bort.

Stockholm den 2 oktober 2013

Tina Ehn (MP)

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Jan Lindholm (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Bodil Ceballos (MP)